

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van Tilburg University

in de zaak tussen

de heer X, appellant

en

**de examencommissie van de Tilburg School of Economics and Management (TiSEM),
verweerster**

1. Procesverloop

- 1.1 Bij haar besluit van 23 februari 2021 heeft verweerster appellant medegedeeld dat zijn bachelor thesis voor de bacheloropleiding Economie en Bedrijfseconomie ongeldig is verklaard en niet voor herkansing vatbaar is (hierna: “bestreden besluit”).
- 1.2 Tegen dit besluit heeft appellant tijdig, te weten op 6 maart 2021, een beroepschrift ingediend.
- 1.3 Partijen zijn op 10 maart 2021 uitgenodigd om in overleg na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is. Een schikkingsoverleg heeft plaatsgevonden op 19 maart 2021. Tussen partijen is geen minnelijke schikking bereikt.
- 1.4 Verweerster heeft op 31 maart 2021 een verweerschrift ingediend.
- 1.5 Op 22 april 2021 heeft het college het beroep ter zitting behandeld welke hoorzitting vanwege de geldende coronamaatregelen met instemming van partijen via Teams heeft plaatsgevonden. Aan die Teams-zitting hebben appellant en namens verweerster Y (voorzitter examencommissie) en Z (ambtelijk secretaris examencommissie) deelgenomen.

2. Feiten en omstandigheden

- 2.1 Appellant staat ingeschreven voor de bacheloropleiding Economie en Bedrijfseconomie en heeft in het kader van deze studie een bachelor thesis ingeleverd.

- 2.2 Uit een Turnitin-rapport (een digitale scan op mogelijk plagiaat) volgt dat de bachelor thesis van appellant 24% overlap vertoont met andere bronnen waarvan 7% overlap met de bachelor thesis van een andere student.
- 2.3 Verweerster heeft op 25 januari 2021 van de thesiscoördinator K. een melding ontvangen van een vermoeden van fraude (plagiaat) in de bachelor thesis van appellant. Hierbij is verwezen naar voornoemde rapportage.
- 2.4 Op 11 februari 2021 is appellant gehoord naar aanleiding van de ontvangen melding. Bij haar besluit van 23 februari 2021 heeft verweerster appellant medegedeeld dat zijn thesis ongeldig wordt verklaard en dat deze niet voor herkansing vatbaar is. Appellant kan in het academische jaar 2021/2022 een nieuwe thesis schrijven.

3. Juridisch kader

- 3.1 Artikel 7.12b lid 2 van de Wet op Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) bepaalt het volgende ten aanzien van fraude:

Indien een student of extraneus fraudeert, kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen.

Art. 19 lid 1 van de Regels & Richtlijnen TiSEM (hierna: R&R) bepaalt:

Onder fraude wordt verstaan een handelen of nalaten daarvan door de examinandus dat tot gevolg heeft dat het vormen van een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt.

Artikel 19 lid 2 aanhef en onder g van de R&R bepaalt:

In ieder geval worden de volgende gevallen als fraude aangemerkt:

in een scriptie, toets, tentamen of ander werkstuk gegevens, teksten, redeneringen of gedachten van anderen of uit eigen werk overnemen zonder correcte bronvermelding volgens de binnen de wetenschap algemeen aanvaarde regels. Hiervan is onder meer sprake als:

- passages uit het werk van een ander nagenoeg woordelijk zijn overgenomen zonder correcte bronvermelding en zonder aanhalingstekens en/of passages uit het werk van een ander zijn geparafraseerd zonder dat is aangegeven dat het hier de opvatting of gedachtegang van een ander betreft en zonder bronvermelding;

- uitgewerkte ideeën of vondsten van een ander worden gepresenteerd als eigen ideeën of vondsten

Art. 21 lid 4 aanhef en onder a en b R&R bepalen:

In beginsel worden bij een eerste vergrijp de volgende maatregelen opgelegd:

a. ongeldig verklaren van de gehele gelegenheid om het vak af te ronden, inclusief alle toetsen en/of toetsonderdelen van het betreffende vak; en

b. uitsluiting van de eerstvolgende gehele gelegenheid om het vak af te ronden, inclusief alle bijbehorende toetsen en/of toetsonderdelen van het betreffende vak.

4. Standpunten partijen

4.1 Appellant heeft kort samengevat de volgende standpunten naar voren gebracht:

- De vaststelling van fraude/plagiaat is ongegrond. Het enkele feit dat zijn bachelor thesis voor overeenkomsten vertoont met een eerder geschreven thesis is onvoldoende bewijs voor fraude/plagiaat. De overlap is namelijk te verklaren door het feit dat de gearceerde teksten voor het grootste gedeelte essentiële voorwaarden of variabelen zijn, die inherent zijn aan de voor de thesis gebruikte methode van Stadtmann. Er zijn geen passages woordelijk overgenomen, aangezien er geen passages volledig gearceerd zijn.
- Het is statistisch gezien logisch dat studenten die eerder een vergelijkbare thesis hebben ingeleverd minder overlap hebben in hun Turnitin-rapport. Hoe meer theses over hetzelfde onderwerp en met gebruikmaking van dezelfde methode zijn geschreven, hoe hoger het percentage overlap zal zijn. Dit verklaart het percentage van 7% overlap.
- Door de maatregelen in verband met COVID-19 heeft appellant vrijwel dezelfde dataset als de voornoemde thesis gebruikt. Dit wordt volgens hem veroorzaakt doordat studenten in de opdracht worden gevraagd om de afgelopen 5 tot 10 jaar als dataset te nemen. Gezien het feit dat er het laatste half jaar vrijwel niet is gevoetbald wegens corona, zal de dataset vrijwel exact hetzelfde zijn als eerder gebruikte datasets.
- De interpunctie- en spelfouten worden veroorzaakt door het feit dat Engels niet zijn moedertaal is. Daarnaast geeft appellant aan dat zijn thesis supervisor geen opmerkingen heeft gemaakt omtrent eventuele interpunctie- en spelfouten.

Ter zitting heeft appellant zijn gronden van beroep als volgt aangevuld:

- Het thesistrject is in september 2020 gestart. Het onderwerp is besproken met supervisor T (hierna: supervisor). De supervisor heeft toen aangegeven het thesisonderwerp saai te vinden en dat hier vaker over is geschreven, maar gaf desondanks goedkeuring.
- Appellant heeft geen waarschuwing gehad voor wat betreft plagiaat. De supervisor gaf zelf aan dat appellant Stadman 2006 moest volgen en zijn methode moest nadoen.
- Appellant hoorde via de studievereniging dat een ander ook een thesis had geschreven over dit onderwerp. Die thesis heeft appellant doorgenomen om een beeld te krijgen, maar heeft deze thesis niet gebruikt bij het schrijven van zijn eigen thesis.
- De hypotheses zijn bijna hetzelfde als die van de andere thesis. Appellant is van mening dat hij gewaarschuwd had moeten worden over het risico op plagiaat, nu de hypotheses namelijk al enigszins vaststaan bij dit onderwerp.
- Het schikkingsgesprek wekte voor appellant de verwachting dat hij de thesis kon herschrijven.

Appellant heeft door corona geen inkomen meer vanuit zijn bedrijf, en omdat hij student is kon hij ook geen ondernemerssteun krijgen. Tegelijkertijd mocht appellant niet starten met zijn master en is nu uitgeschreven als student.

Appellant verzoekt het College, op basis van de vermelde feiten en omstandigheden, het beroep gegrond te verklaren.

4.2 Verweerster heeft kort samengevat de volgende standpunten naar voren gebracht:

- De vaststelling van plagiaat is gebaseerd op het Turnitin-rapport waarin staat dat sprake is van een overlap van 24% met andere bronnen waarvan een overlap van 7% met een andere bachelor thesis, waarnaar in de bachelor thesis van appellant bovendien niet wordt verwezen.
- Onder fraude/plagiaat wordt tevens verstaan het overnemen van stukken tekst waarin kleine wijzigingen zijn aangebracht, alsook het parafraseren van stukken tekst zonder correcte bronvermelding. De stelling van appellant dat er geen passages woordelijk zijn overgenomen aangezien deze niet gearceerd zijn, gaat om die reden niet op.
- De stelling dat er gebruik is gemaakt van eenzelfde dataset bij meerdere theses treft evenmin doel. De supervisor heeft dit onderzocht en geeft aan dat deze groep geen met de bachelor thesis van appellant vergelijkbare overlap in Turnitin en/of melding inzake het vermoeden van fraude/plagiaat hebben. Kijkend naar het Turnitin-rapport, uit de overlap zich niet in het gebruik van dezelfde dataset, maar in passages en zinsdelen in de tekst van de bachelor thesis zelf en de nagenoeg identieke bewoordingen en structuur.
- Het plagiaat is niet geconstateerd op basis van door appellant gemaakte taal- en/of spelfouten, maar op (onder andere) het Turnitin-rapport en de nagenoeg woordelijk overgenomen passages uit de bachelor thesis van een andere student.

Ter zitting heeft verweerster het verweer als volgt aangevuld:

- De aanleiding voor het onderzoek naar plagiaat vormde de Turnitin-rapportage die verwijzingen naar teksten bevat die overeenkomen met een andere bachelorscriptie. Hiermee ontstond een vermoeden van plagiaat. Bij een melding van plagiaat in dit soort theses is het van belang goed te kijken naar de methode en achterliggende gegevens. Verweerster heeft daarom extra onderzoek gedaan om te bezien of het hier daadwerkelijk om fraude/plagiaat gaat.
- De gebruikte methodiek van Stadman ligt niet ten grondslag aan de constatering van het plagiaat. De formuleringen komen overeen met een andere bachelor thesis. Daarom is de supervisor geconsulteerd. De supervisor heeft aangegeven dat er altijd wel overlap is en het percentage nooit 0% is geweest. Dit betrof dan een overlap in referenties/literatuurlijst en niet in de werkelijke tekst zoals bij appellant het geval is. Bovendien is het percentage van 24% hier wel erg hoog.
- Er is voor de betreffende sanctie gekozen, omdat de universiteit wil voorkomen dat een student kan afstuderen met een thesis waarin sprake is van plagiaat. Verweerster is vrij consistent hierin.

Verweerster verzoekt het College, op basis van de vermelde feiten en omstandigheden in acht nemend, om het beroep van appellant ongegrond te verklaren.

5. Overwegingen College

- 5.1 Artikel 7.61 lid 2 van de Wet op Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) bepaalt dat het beroep kan worden ingesteld ter zake dat een beslissing in strijd is met het recht. Dit betekent dat de toetsing door het College beperkt dient te blijven tot rechtmatigheidscriteria, zoals de vraag of verweester zorgvuldig heeft gehandeld en of gezegd zou moeten worden dat verweester niet in redelijkheid tot de bestreden beslissing heeft kunnen komen.
- 5.2 Het College heeft het beroepschrift en verweerschrift beoordeeld en partijen gehoord. Het College overweegt als volgt.
- 5.3 Voorop wordt gesteld dat wanneer er een vermoeden van plagiaat/fraude is, hier niet lichtvaardig mee mag worden omgegaan. Integendeel: mede gelet op de zware maatregelen die kunnen worden opgelegd dient een vermoeden van fraude zorgvuldig te worden onderzocht en te worden gemotiveerd. Van plagiaat is sprake wanneer iemand het werk of gedachtegoed van een ander presenteert als eigen werk of gedachtegoed. Wanneer werk of gedachtegoed van een ander wordt gebruikt, dient dat duidelijk in het eigen werk tot uitdrukking te worden gebracht. Ook in het geval van het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of bepaalde vormgeving, dat letterlijke of bijna letterlijke citaten in het werk worden overgenomen, zelfs indien dat met een correcte bronvermelding geschiedt, kan sprake zijn van plagiaat. Het is in de wetenschap namelijk van groot belang dat op juiste en volledige wijze wordt aangegeven dat en in hoeverre gebruik wordt gemaakt van andermans werk. De wijze waarop plagiaat wordt omschreven in de R&R acht het College als algemene norm niet onredelijk. Evenmin is de invulling die daarmee wordt gegeven aan het begrip fraude in strijd met artikel 7.12b tweede lid van de WHW.
- 5.4 Van belang is dat niet iedere onjuiste bronvermelding is aan te merken als plagiaat. Voor de vraag of sprake is van plagiaat zijn ook de omvang en de ernst van de onjuiste bronvermelding van belang. Het College stelt vast dat uit de Turnitin-rapportage weliswaar blijkt dat bij 24% van het werkstuk mogelijk sprake is van het overnemen van andere bronnen, maar in dit percentage worden ook passages meegenomen waarvan de herkomst wel op de juiste wijze is verantwoord. Een onderscheid is hierin niet gemaakt. Bovendien is in het besluit is onvoldoende gemotiveerd waarom de overlap van 7% met de thesis van een andere student in dit geval dient te worden gekwalificeerd als plagiaat. De door verweester genoemde voorbeelden zijn in ieder geval onvoldoende motivering om deze conclusie te kunnen dragen, nu deze geen betrekking hebben op essentiële delen van de thesis.
- 5.5 Gelet op vorenstaande is het College van oordeel dat verweester onvoldoende heeft gemotiveerd dat sprake is van plagiaat, en is de sanctie ten onrechte aan appellant opgelegd.
- 5.6 Ten overvloede overweegt het college nog het volgende. Indien wel sprake zou zijn van plagiaat, dan is onvoldoende gemotiveerd waarom voor de betreffende sanctie is gekozen. Zowel de WHW als de R&R spreken over *de mogelijkheid* om een sanctie op te leggen. Dit betekent dat er sprake is van een bepaalde keuzevrijheid.

Gemotiveerd dient dan ook te worden waarom voor een bepaalde sanctie gekozen wordt. Een enkele verwijzing naar het gelijkheidsbeginsel volstaat in zo'n geval niet.

6. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het bestreden besluit;
- III. draagt verweerster op om binnen zes weken een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak;

Aldus besloten op 28 juni 2021 door het College van Beroep voor de Examens.